

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Полтавська обласна державна адміністрація (Україна)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Університет Гренландії (Гренландія)
«1 грудня 1918 р» Університет Альба Юлія (Румунія)
Сучавський університет імені Штефана Марє (Румунія)
Інститут транспорту та зв'язку (Латвія)
Бургенландський університет прикладних наук (Австрія)
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)
Львівській державний університет фізичної культури імені Івана Боберського (Україна)
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Україна)
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького (Україна)
Сумський державний аграрний університет (Україна)

СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

07 листопада 2024 року

Co-funded by
the European Union

Полтава
2024

Таким чином, управління персоналом в умовах екзогенних викликів є багатогранним процесом, який потребує комплексного підходу. Сучасні підприємства повинні орієнтуватися на впровадження інноваційних інструментів, гнучких методів управління та стратегій, що сприяють розвитку персоналу та підтримці високого рівня мотивації працівників. Такий підхід дозволить підприємствам не лише подолати тимчасові труднощі, але й забезпечити довготривалу стійкість та сталий розвиток. Враховуючи інтеграцію України до європейських ринків, ефективне управління персоналом стає ключовою умовою успішної адаптації українських підприємств до нових стандартів та вимог глобальної економіки.

Список використаних джерел

1. Мотивація персоналу в умовах економічної кризи: шляхи підвищення ефективності. *Економіка підприємства*. 2017. № 4. С. 25-30.
2. Роль лідерства в управлінні персоналом в умовах кризи. *Управлінські інновації*. 2018. № 2. С. 45-52.
3. Навчання та розвиток персоналу як основа конкурентоспроможності підприємств. *Стратегічний менеджмент*. 2020. № 3. С. 78-85.
4. Соціальна відповідальність бізнесу в контексті управління персоналом. *Соціальна економіка*. 2019. № 1. С. 35-42.

УДК 004.9

Биба В.В., к.т.н., доцент

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

Javier L. Arnaut, Associate Professor of Economics,
Program Coordinator of Business Economics, Department of Arctic Social Science
and Economics
(Ilisimatusarfik - University of Greenland)

СМАРТ-МІСТА: ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ УРБАНІСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ

У післявоєнний період, коли Україна відбудовуватиме свою інфраструктуру, концепція смарт-міст може стати важливим чинником у створенні ефективних, стійких та технологічно просунутих урбаністичних середовищ. Смарт-місто – це сучасний підхід до управління міськими ресурсами та послугами, що використовує ІКТ для оптимізації інфраструктури, підвищення якості життя громадян, зменшення негативного впливу на довкілля та сприяння сталому розвитку. Для України ця концепція є перспективним шляхом для відбудови міст, які зазнали руйнувань унаслідок військових дій, і має допомогти зробити їх більш адаптивними, енергоефективними та технологічно інтегрованими.

Ключовими аспектами використання ІКТ у смарт-містах можуть бути інтелектуальні транспортні системи, розумне управління енергетикою, цифрове управління міськими ресурсами, електронні сервіси для громадян [1, 2, 3].

Післявоєнна модернізація транспортної інфраструктури потребуватиме впровадження рішень для оптимізації дорожнього руху, управління громадським транспортом та покращення безпеки на дорогах. ІКТ дозволять запровадити системи моніторингу трафіку, автоматизованого управління світлофорами та мобільних додатків для громадян, що дозволять мінімізувати затори та підвищити ефективність транспорту.

Смарт-міста можуть використовувати інноваційні системи енергозбереження та управління енергоресурсами. Інтелектуальні енергетичні мережі (smart grids), сонячна

енергетика та системи відновлюваної енергії дозволять підвищити ефективність споживання енергії, автоматизувати контроль над електропостачанням, скоротити витрати та зменшити залежність від викопних джерел енергії.

ІКТ допоможуть оптимізувати управління такими ресурсами, як водопостачання, каналізація, сміттєзбір та охорона навколишнього середовища. За допомогою сенсорних технологій міста зможуть моніторити стан комунальних систем у режимі реального часу, знижуючи витрати на їхнє обслуговування та попереджаючи аварії.

Створення цифрових платформ для доступу до міських послуг та комунікації між громадянами й урядовими установами сприятиме підвищенню прозорості управління та зручності життя мешканців міст. Цифрові платформи дозволять громадянам подавати запити на отримання адміністративних послуг, брати участь у міському плануванні та отримувати інформацію про життєдіяльність міста [4, 5, 6].

Один із ключових аспектів відбудови українських міст – це забезпечення безпеки мешканців. Смарт-технології можуть допомогти у моніторингу стану громадських просторів через системи відеоспостереження, аналітичні інструменти для прогнозування злочинів, а також у створенні систем раннього оповіщення в разі надзвичайних ситуацій. Кібербезпека також відіграватиме важливу роль, оскільки зростатиме обсяг даних, що зберігатимуться і оброблятимуться в міських системах.

Смарт-міста також спрямовані на зменшення негативного впливу на довкілля. Використання екологічно чистих технологій, моніторинг якості повітря та води, раціональне управління відходами і створення «зелених» зон є пріоритетами для сучасних міст. Важливу роль у відбудові та модернізації українських міст відіграватимуть міжнародні інвестиції та партнерства. Смарт-міста можуть стати привабливими для іноземних інвесторів завдяки своїй інноваційності та перспективності. Важливими також будуть партнерства з європейськими країнами та організаціями, що мають досвід у розвитку таких проєктів.

Після війни перед Україною стоятимуть завдання не лише відновити, але й модернізувати міста, щоб вони відповідали вимогам сучасного світу. Смарт-міста можуть стати каталізатором розвитку нових індустрій, створення робочих місць і підвищення якості життя громадян. Успішне впровадження цих технологій потребує не лише інвестицій, але й розробки нормативної бази, співпраці з міжнародними партнерами, а також підготовки кваліфікованих кадрів.

Важливим компонентом розвитку смарт-міст є використання ІКТ для покращення соціальних послуг, таких як охорона здоров'я, освіта та соціальне забезпечення. Впровадження телемедицини дозволить швидко реагувати на медичні потреби мешканців, особливо у віддалених районах або регіонах, що постраждали від війни. Смарт-технології в освітніх закладах, зокрема, використання цифрових платформ для навчання, сприятимуть підвищенню доступності та якості освіти. Окрім того, автоматизація соціальних послуг зменшить бюрократію та підвищить прозорість у розподілі державних ресурсів.

Смарт-міста відкривають широкі можливості для громадянської участі в управлінні та розвитку міського простору. Використання ІКТ для взаємодії між громадянами та місцевими органами влади дозволить підвищити залученість мешканців у процес прийняття рішень. Наприклад, спеціальні онлайн-платформи та мобільні додатки дозволяють громадянам пропонувати ідеї щодо розвитку міста, голосувати за проєкти та отримувати інформацію про поточні ініціативи міської ради. Такий підхід допоможе формувати більш інтерактивні та демократичні міські процеси управління.

ІКТ також можуть бути використані для відновлення та збереження культурної спадщини в українських містах. Війна спричинила значні пошкодження історичних пам'яток та архітектури, які становлять важливу частину культурної ідентичності. Технології доповненої реальності (AR) та 3D-моделювання можуть бути застосовані для реставрації цих об'єктів або навіть для створення віртуальних турів, що дозволять зберегти пам'ять про архітектурні надбання для майбутніх поколінь. Смарт-міста також можуть використовувати ці технології для розвитку туризму, що сприятиме економічному відродженню регіонів.

Інноваційні технології мають на меті створення інклюзивного середовища для всіх мешканців міста, зокрема для людей з інвалідністю та інших вразливих груп населення. Наприклад, смарт-системи можуть забезпечувати доступ до громадського транспорту через автоматизовані платформи для людей з обмеженими можливостями або надавати інформацію про доступність різних об'єктів через мобільні додатки. Це дозволить забезпечити рівноправний доступ до всіх ресурсів та послуг у місті.

Модернізація урбаністичних центрів вимагає значних фінансових ресурсів, тому для України питання залучення інвестицій буде одним з ключових аспектів розвитку смарт-міст. Міжнародні фінансові установи, такі як Світовий банк, Європейський інвестиційний банк та інші організації, можуть відіграти важливу роль у підтримці проектів цифровізації та відбудови інфраструктури. Крім того, залучення приватних інвесторів через публічно-приватні партнерства (PPP) стане важливою складовою для реалізації масштабних проектів у смарт-містах [7, 8, 9].

Повоєнна відбудова українських міст може стати каталізатором для створення технологічних хабів і інноваційних центрів, які стануть двигунами економічного зростання. Такі хаби можуть слугувати майданчиками для розробки нових технологій, стартапів та інноваційних рішень для міських потреб. Вони зможуть об'єднувати науковців, підприємців, інвесторів і державні органи для спільної роботи над розвитком сучасних рішень для міст.

Важливим викликом стане підготовка кадрів, здатних ефективно використовувати нові технології та управляти ними. Україна потребуватиме спеціалістів у сфері ІТ, управління даними, кібербезпеки, енергетики та інших галузей, пов'язаних зі смарт-містами. Співпраця університетів з іноземними партнерами, впровадження освітніх програм із фокусом на цифрові технології й інноваційні рішення для урбаністичних середовищ будуть важливими кроками на шляху до підготовки нового покоління фахівців.

Отже, смарт-міста є важливим напрямком для повоєнної відбудови України, оскільки вони дозволять не лише відновити зруйновану інфраструктуру, але й створити сучасні урбаністичні центри з високим рівнем комфорту, екологічної стійкості та ефективності. Використання ІКТ для модернізації управлінських процесів, оптимізації ресурсів і покращення якості життя стане ключовим фактором у створенні міст майбутнього в Україні.

Смарт-міста відкриють для України унікальні можливості для створення сучасної, стійкої та інноваційної інфраструктури після війни. Використання інформаційно-комунікаційних технологій дозволить оптимізувати управління ресурсами, покращити якість життя мешканців, підвищити ефективність комунальних послуг та зробити міста більш екологічними та безпечними. Однак успішна реалізація цієї концепції вимагає комплексного підходу, включаючи фінансову підтримку, підготовку кадрів, співпрацю з міжнародними партнерами та активну участь громадян у процесах міського планування й управління.

Список використаних джерел

1. Взаємодія держави та інститутів громадянського суспільства. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_33679
2. Кабінет Міністрів України. Постанова від 18 вересня 2019 р. № 856 «Питання Міністерства цифрової трансформації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-p>
3. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>
4. Напряму з покращення якості надання адміністративних послуг для населення Програми «U-LEAD з Європою». URL: https://tsnap.ulead.org.ua/wpcontent/uploads/2021/07/VR-21_Ukr.pdf
5. Даниленко Л. І., Поліщук І. В. Перспективи та виклики євроінтеграційних процесів для України: навч.-метод. матеріали. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/b9495ad9-9223-471a-8685-46d10342551e.pdf

6. Духовна О. Україна «в цифрі»: напрямки реформування. Юридична газета online. URL: <http://jur-gazeta.com/publications/practi-ce/informaciyne-pravo-telekomunikaciyi/ukrayina-v-cifri-napryamki-reformuvannya.html>
7. Новіков О.О. Громадський контроль як інструмент підвищення ефективності державного управління в Україні: дис. канд. наук із держ. упр. Київ, 2021. 220 с.
8. Омельченко В.С. Інформаційно-комунікативні зв'язки в умовах розвитку інформаційного суспільства в Україні. *Механізми державного управління*. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2021. №3(84). С. 136–149
9. Цифрова_трансформація. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Цифрова_трансформація

UDC 330

Buriak Oleh, master's degree student; Kudinova Alina, PhD in Economics, Associate Professor
National University "Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»" (Poltava, Ukraine)

INFLUENCE OF SOCIALLY RESPONSIBLE MANAGEMENT ON SUSTAINABLE BUSINESS DEVELOPMENT

The modern business world faces new challenges and demands that go beyond traditional economic indicators. Companies today cannot focus solely on maximizing profits, because their activities directly impact the environment, society, and the well-being of future generations. In this context, socially responsible management is key in ensuring sustainable business development [1]. The issue of social responsibility of business is becoming more and more relevant for modern enterprises, regardless of their size, industry, or geographical location. Some factors determine this aspect's growing importance in organisations' activities.

One of the key consequences of socially responsible behavior is to strengthen the reputation and increase the loyalty of consumers. In today's market, where information spreads quickly, consumers are becoming more aware and demanding about companies' ethical standards. They prefer companies that demonstrate concern for society and the environment, which indicates a responsible attitude of the enterprise to a wide range of stakeholders, which builds trust among consumers and helps attract new customers who appreciate the social responsibility of business [3].

Above all, socially responsible behavior helps companies build a strong and positive reputation. When a company actively participates in social and environmental initiatives, it increases its visibility in society and positively affects its image. For example, companies that support charitable projects, reduce emissions of harmful substances, or use environmentally friendly materials usually receive more attention from the media and the public, increasing brand awareness and associating it with positive values and ethical standards [2, 4].

Customer loyalty is another important aspect. Customers who see that a company cares about society and the environment feel more connected to such a brand. They are more likely to become repeat customers and share recommendations with their friends and family. For example, research shows that consumers are willing to pay more for products and services from companies that demonstrate a high level of involvement in solving community social issues. This means that socially responsible management can have a direct impact on increasing sales and profitability.

In addition, a positive reputation and high consumer loyalty help companies withstand crisis situations. In the event of problems or scandals, companies with strong reputations and high levels of consumer trust can count on greater support and understanding. For example, if a company known for its environmental initiatives faces an environmental disaster, consumers may be more inclined to forgive its mistakes and support further efforts to solve the problem.

However, there are certain risks associated with managing reputation and consumer loyalty in the context of social responsibility. Companies may face suspicions of imitation of socially responsible behavior, that is, situations where companies make demonstrative statements about their environmental and social responsibility, but do not actually take real actions to improve the